LAUSUNTO

11.3.2025

VNS 9/2024 vp
Puolustusvaliokunta

Kokonaisturvallisuuden konsepti ja yhteiskunnan kriisinsietokyky, turvallisuusviranomaisyhteistyön rajapinnat ja kehitystarpeet, valmiuslain ja muun lainsäädännön tarkastelu sekä virka-apu

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö (SPEK) kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi puolustusselonteossa.

SPEK pitää tärkeänä selontekoa ja sen tarpeellisuutta turvallisuusympäristön muuttuessa nopeasti ja voimakkaasti sekä NATO jäsenyyden tuomien asioiden myötä.

Valtioneuvoston puolustusselonteko tuo kohdassa 4.4. (toisessa kappaleessa) hyvin esille pienenevien ikäluokkien ja velvollisuuksien keskeyttäneiden suuren määrän ongelmakentän. Samat asiat rasittavat myös siviilipuolustuksen sektoria. Sotilaallista puolustusta kehitettäessä tulee huomioida myös mm. pelastustoimen yms. viranomaisten tarvitsemat henkilöresurssit. SPEK näkee hyvänä, että koko ikäluokka suorittaisi maanpuolustukseen liittyvän koulutuksen tavalla tai toisella. Näin luodaan yhteiskuntaan yhtenevä käsitys maanpuolustuksesta. Samalla kuitenkin on varmistettava, että jatkossakin myös siviilisektori saa toimintoihinsa käyttöönsä tarvittavan määrän riittävän korkealaatuista ainesta. VAP järjestelmän (tai vastaavan) tulee mahdollistaa resurssien saatavuus vaivattomasti, vaikka henkilöt olisivatkin varattuina jossain vaiheessa puolustusvoimien käyttöön.

SPEK myös näkee tarpeellisena luoda yhteiskuntaan rekisteri, jossa varataan henkilöresurssit yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden käyttöön, ei pelkästään sotilaallisen maanpuolustuksen käyttöön. Tämän rekisterin käyttö tulee sovittaa myös normaaliolojen häiriötilanteiden sekä poikkeusolojen tilanteissa käytettäväksi. Tällainen järjestelmä sopisi hyvin yhteen kohdan 4.5 Kokonaismaanpuolustus osana kokonaisturvallisuutta tematiikan kanssa ja tukisi sitä saumattomasti.

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö

Marko Hasari
toimitusjohtaja

Mika Gröndahl
johtaja